

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 25.06.2008
KOM(2008) 383 slutlig

GRÖNBOK

om de framtida förbindelserna mellan EU och de utomeuropeiska länderna och territorierna

{SEK(2008) 2067}

GRÖNBOK

om de framtida förbindelserna mellan EU och de utomeuropeiska länderna och territorierna

1. INLEDNING

I enlighet med fjärde delen i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (nedan kallat *EG-fördraget*) är de utomeuropeiska länderna och territorierna (nedan även kallade *ULT*) nära associerade med Europeiska gemenskapen. Förteckningen över utomeuropeiska länder och territorier omfattade ursprungligen länder och territorier som senare blivit oberoende suveräna stater, de flesta av dem AVS-länder. Detta förklarar varför principerna för samarbetet mellan EU och de utomeuropeiska länderna och territorierna i stort sett är desamma som för samarbetet mellan EU och AVS-staterna, trots att de utomeuropeiska länderna och territorierna omfattas av en helt annan rättslig grund i EG-fördraget.

Sådana analoga principer motsvarar dock inte den verklighet som råder ute på fältet, de specifika sociala, ekonomiska och miljömässiga utmaningar som de utomeuropeiska länderna och territorierna står inför i dag, och de nära historiska, institutionella och politiska band som finns mellan dessa länder och territorier och EU. Vidare tar de inte hänsyn till den potential som de utomeuropeiska länderna och territorierna har i sin egenskap av strategiskt viktiga utposter, spridda över hela världen, som förespråkare för EU:s värderingar. Dessutom har det vidare internationella sammanhanget förändrats, framför allt som en följd av globaliseringen, den pågående liberaliseringen av internationell handel och AVS-ländernas ökade regionala integration. Alla dessa faktorer gör att det krävs en genomgripande förändring av det nuvarande partnerskapet mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och EU.

Mot denna bakgrund yrkar de utomeuropeiska länderna och territorierna och de fyra medlemsstater som de har anknytning till (Danmark, Frankrike, Nederländerna och Förenade kungariket) sedan 2003 på att de utomeuropeiska ländernas och territoriernas specifika situation i högre grad ska erkännas. Samtidigt har både kommissionen och fler och fler medlemsstater framfört invändningar mot att samma principer tillämpas på associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen som på gemenskapens utvecklingssamarbetspolitik med dess tyngd på fattigdomsbekämpning och uppnående av millennieutvecklingsmålen. Kommissionen, å sin sida, föreslog redan 2005 att nya förbindelser skulle upprättas som skulle baseras på att de utomeuropeiska länderna och territorierna och EU betraktades som medlemmar i samma familj och inte bara än på de utomeuropeiska ländernas och territoriernas utvecklingsbehov.

Kommissionen önskar därför göra en heltäckande översyn av förbindelserna mellan EU och de utomeuropeiska länderna och territorierna och överväga en grundlig översyn av associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och EU. Avsikten är att undersöka möjligheten att frångå den traditionella utvecklingssamarbetsstrategin och samtidigt främja de utomeuropeiska ländernas och territoriernas konkurrenskraft och gradvisa integration i den regionala ekonomin och i världsekonomin, med beaktande av inte bara de utmaningar som de står inför utan också deras potential. För att bana väg för en sådan modernisering har kommissionen antagit denna grönbok som bör underlätta en allmän och öppen diskussion om de framtida förbindelserna mellan EU och de utomeuropeiska länderna

och territorierna, i synnerhet när det gäller de allmänna principer som bör ligga till grund för dessa förbindelser på lång sikt.

Syftet med denna grönbok är därför inte att fastställa en ny politik eller inrätta nya finansieringsinstrument eller detaljerade förfaranden, utan att undersöka en rad utmaningar och möjligheter och ta emot synpunkter från berörda parter innan ett nytt partnerskap utformas mellan EU och de utomeuropeiska länderna och territorierna, framför allt eftersom det nuvarande associeringsbeslutet för dessa länder och territorier (nedan kallat *ULT-beslutet*) löper ut i slutet av 2013.

2. BAKGRUNDSINFORMATION OM DE UTOMEUROPEISKA LÄNDERNA OCH TERRITORIerna

2.1. De 21 utomeuropeiska länderna och territorierna: associering med gemenskapen, olikheter och gemensamma kännetecken

Enligt EG-fördraget är de utomeuropeiska länderna och territorierna icke-europeiska länder och territorier som upprätthåller särskilda förbindelser med Danmark, Frankrike, Nederländerna och Förenade kungariket. De är associerade med Europeiska gemenskapen i syfte att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i dessa länder och territorier samt att upprätta nära ekonomiska förbindelser mellan dem och gemenskapen som helhet. I EG-fördraget anges att associeringen av dessa länder och territorier med gemenskapen i första hand ska främja invånarnas intressen och välbefinnande för att på så sätt föra dem mot den ekonomiska, sociala och kulturella utveckling som de eftersträvar.

De länder och territorier som berörs anges utförligt i bilaga II till EG-fördraget. Det rör sig om totalt 21 utomeuropeiska länder och territorier: Grönland, Territoriet Nya Kaledonien och tillhörande områden, Franska Polynesien, de franska territorierna i södra Indiska oceanen och Antarktis, Wallis- och Futunaöarna, Mayotte, Saint Pierre och Miquelon, Aruba, Nederländska Antillerna (dvs. Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustacius, Sint Maarten), Anguilla, Caymanöarna, Falklandsöarna, Sydgeorgien och Sydsandwichöarna, Montserrat, Pitcairn, Sankt Helena och tillhörande områden, Brittiska antarktiska territoriet, Brittiska territoriet i Indiska oceanen, Turks- och Caicosöarna, Brittiska Jungfruöarna samt Bermuda. Associeringsordningen har emellertid aldrig tillämpats vad gäller Bermuda i enlighet med Bermudas regerings önskemål.

De utomeuropeiska länderna och territorierna har konstitutionella band med en medlemsstat, dock utan att egentligen utgöra en del av gemenskapen. I enlighet med artikel 299.3 i EG-fördraget tillämpas bestämmelserna i fördraget i princip inte på de utomeuropeiska länderna och territorierna, med undantag av fjärde delen i fördraget, som uteslutande handlar om associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen. Det finns därmed en grundläggande skillnad mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och de yttersta randområden som avses i artikel 299.2 i EG-fördraget. Till skillnad från de utomeuropeiska länderna och territorierna har de yttersta randområdena inte bara konstitutionella band med en medlemsstat, utan de utgör även en integrerad del av gemenskapen och är i princip bundna av hela gemenskapens regelverk. Det är därför inte relevant att göra en kvalitativ eller kvantitativ jämförelse mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och de yttersta randområdena med avseende på de fördelar som de har av EU och deras skyldigheter gentemot EU.

De inbördes skillnaderna mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna är enorma inte bara vad gäller graden av självständighet gentemot de medlemsstater som de har anknytning till utan också på det ekonomiska och sociala området och när det gäller deras geografiska förhållanden och klimat. Trots de enorma olikheterna har de utomeuropeiska länderna och territorierna emellertid flera gemensamma kännetecken. Inget av dem är en självständig stat. De är alla parlamentariska demokratier. Samtliga är öar. De har en mycket liten befolkning och utomordentligt stora ekologiska rikedomar jämfört med Europas fastland. De är alla relativt känsliga för externa chocker och vilar i allmänhet på en smal ekonomisk grund som i de flesta fall återfinns inom tjänstesektorn. Vidare är de starkt beroende av import av varor och energi. Exporten av varor från de utomeuropeiska länderna och territorierna till EU eller inom dessa länders och territoriers geografiska områden är i allmänhet begränsad.

En mera detaljerad översikt över de utomeuropeiska ländernas och territoriernas olikheter och gemensamma kännetecken återfinns i kommissionens arbetsdokument som åtföljer grönboken som bilaga I. En översikt med statistiska uppgifter för de enskilda utomeuropeiska länderna och territorierna bifogas som bilaga II till kommissionens arbetsdokument.

2.2. Den nuvarande associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen: ULT-beslutet av den 27 november 2001

Medan fjärde delen i EG-fördraget (artiklarna 182–188) innehåller de grundläggande bestämmelserna om de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med gemenskapen, fastställs de närmare bestämmelserna och förfarandena för denna associering i en rad associeringsbeslut för dessa länder och territorier (ULT-beslut) som sedan 1964¹ antagits av rådet i enlighet med artikel 187 i EG-fördraget. Dessa närmare bestämmelser, dvs. bestämmelserna i ULT-beslutet av den 27 november 2001², kan delas in i två huvudkategorier: bestämmelser om utvecklingsfinansieringssamarbete och bestämmelser om ekonomiskt samarbete och handelssamarbete. En sammanfattning av dessa bestämmelser återfinns i kommissionens arbetsdokument som åtföljer grönboken som bilaga III.

Syftet med ULT-beslutets nuvarande bestämmelser om utvecklingsfinansieringssamarbete är att främja hållbar utveckling i de utomeuropeiska länderna och territorierna, framför allt att minska, förebygga och på sikt avskaffa fattigdomen. Utvecklingsfinansieringssamarbetet med dessa länder och territorier har därför hittills finansierats från Europeiska utvecklingsfonden, som är det finansieringsinstrument som även används för utvecklingsfinansieringssamarbetet med AVS-staterna.

---

¹ I en genomförandekonvention som bifogades Romfördraget av den 25 mars 1957 fastställdes bestämmelserna och förfarandena för de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med gemenskapen under de första fem åren efter fördragets ikraftträdande, dvs. till och med den 31 december 1962. De närmare bestämmelserna och förfarandena för associeringen mellan EG och de utomeuropeiska länderna och territorierna fastställdes därefter i beslut med en giltighetstid på fem år som antogs av rådet den 25 februari 1964, den 29 september 1970, den 29 juni 1976, den 16 december 1980 och den 30 juni 1986. Den 25 juli 1991 och den 27 november 2001 antog rådet ytterligare beslut om de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med gemenskapen, vart och ett med en giltighetstid på tio år. Giltighetstiden för ULT-beslutet av den 27 november 2001 förlängdes emellertid 2007 fram till och med den 31 december 2013, så att den sammanfaller med giltighetstiden för tionde Europeiska utvecklingsfonden och för den fleråriga finansieringsramen för 2007–2013.

² Rådets beslut 2001/822/EG av den 27 november 2001 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska gemenskapen (ULT-beslut) (EGT L 314, 30.11.2001, s. 1). Beslutet ändrat genom beslut 2007/249/EG (EUT L 109, 26.4.2007, s. 33).

Det nuvarande ULT-beslutet var ursprungligen tillämpligt fram till och med den 31 december 2011, men dess giltighetstid har förlängts till och med den 31 december 2013 till följd av tekniska ändringar 2007, för att det skulle sammanfalla med giltighetstiden för tionde Europeiska utvecklingsfonden (EUF) som omfattar perioden 2008–2013 och den fleråriga finansieringsramen för perioden 2007–2013. Dessa tekniska ändringar påverkar dock inte en eventuell senare översyn av beslutet innan det löper ut 2013, i synnerhet inte vad gäller den eventuella tillämpningen av de principer som fastställs i fjärde delen i EG-fördraget i fråga om de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med Europeiska gemenskapen³.

3. FRAMTIDSPERSPEKTIV FÖR FÖRBINDELSERNA MELLAN DE UTOMEUROPEISKA LÄNDERNA OCH TERRITORIERNAS OCH EUROPEISKA GEMENSKAPEN

Tack vare det nära band som de utomeuropeiska länderna och territorierna har med gemenskapen genom de medlemsstater som de har anknytning till är den handelsordning som tillämpas på dessa länder och territorier – som sammanfattas i bilaga III till denna grönbok – en av de förmånligaste som någonsin beviljats av gemenskapen. Detta nära band förklarar också varför per capitativån på gemenskapens ekonomiska bistånd till de utomeuropeiska länderna och territorierna är betydligt högre än genomsnittsnivån för AVS-staterna⁴. De något specifika förfaranden som är tillämpliga när det gäller utvecklingsfinansieringssamarbetet i förhållande till de regler som är tillämpliga på samarbetet med AVS-staterna, och de utomeuropeiska ländernas och territoriernas rätt att delta i gemenskapsprogrammen⁵, kan också direkt knytas till detta särskilda band som baseras på den solidaritet mellan Europa och de utomeuropeiska länderna och territorierna som omnämns i ingressen till EG-fördraget.

I enlighet med ingressen till EG-fördraget, som det hänvisas till i fördragets artikel 182 om de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med gemenskapen, hade de höga fördragsslutande parter som beslutade att upprätta Europeiska gemenskapen för avsikt att ”bekräfta den solidaritet som förenar Europa och utomeuropeiska länder”. De önskade också ”trygga deras välfärdsutveckling i överensstämmelse med principerna i Förenta nationernas stadga”.

Den solidaritet som associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen bygger på har emellertid ifrågasatts med jämna mellanrum, framför allt gemenskapens beredvillighet att främja dessa länders och territoriers hållbara utveckling genom att tillhandahålla betydande ekonomiskt bistånd. I detta sammanhang framhölls det att situationen nu har ändrats väsentligt, eftersom det solidaritetsbegrepp som gällde för förbindelserna mellan gemenskapen och de utomeuropeiska länderna och territorierna infördes under en tid då det hänförde sig till medlemsstaternas i de flesta fall afrikanska kolonier och den europeiska tullunion som ersatte den tidigare bilaterala handelsordningen med dessa tidigare kolonier.

---

³ Se artikel 62 i det reviderade ULT-beslutet och skäl 14 i rådets beslut 2007/249/EG.

⁴ Den genomsnittliga per capitativån på det ekonomiska bistånd som gemenskapen ger de utomeuropeiska länderna och territorierna inom ramen för tionde EUF (2008–2013) är cirka sex gånger högre än den genomsnittliga per capitativån på det ekonomiska bistånd som gemenskapen ger AVS-staterna.

⁵ Enligt artikel 58 i ULT-beslutet. Se även bilaga III till denna grönbok.

När Amsterdamfördraget undertecknades den 2 oktober 1997 erkände företrädarna för de dåvarande 15 medlemsstaternas regeringar att den ursprungliga ordningen för de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med gemenskapen inte längre effektivt kunde hantera den utmaning som dessa länders och territoriers utveckling utgjorde. De upprepade också högtidligt att associeringens mål var att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i de utomeuropeiska länderna och territorierna samt att upprätta nära ekonomiska förbindelser mellan dem och gemenskapen som helhet⁶. Även om associeringsordningen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och gemenskapen senare varit föremål för en översyn och flera nyheter infördes genom ULT-beslutet 2001, närmare bestämt med avseende på finansieringsinstrumentet, var den övergripande strategin gentemot dessa länder och territorier fortfarande i hög grad inspirerad av AVS-EG-partnerskapsavtalet och dess traditionella utvecklingssamarbetsprinciper som grundades på fattigdomsbekämpning, trots diskrepansen mellan denna strategi och den rådande situationen i de utomeuropeiska länderna och territorierna.

Det är mot denna bakgrund som flera berörda parter har ifrågasatt den nuvarande situationen, däribland kommissionen, de utomeuropeiska länderna och territorierna och de medlemsstater som dessa länder och territorier har anknytning till, liksom medlemsstater som saknar utomeuropeiska länder och territorier. Å ena sidan, är det nödvändigt att göra en ingående undersökning av hur associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen skulle kunna anpassas till dessa länders och territoriers specifika situation, de särskilda utmaningar de står inför, deras faktiska eller potentiella betydelse för EU som helhet och verkligheten i dagens globaliserade värld. Å andra sidan, frågar man sig – särskilt efter utvidgningen av EU den 1 maj 2004 – om det finns något intresse av att gemenskapen främjar hållbar utveckling i de utomeuropeiska länderna och territorierna, i synnerhet där dessa länders och territoriers BNP per capita är nära genomsnittet i gemenskapen eller där en medlemsstat har upphört att ge direkt bilateralt utvecklingsbistånd till några av sina egna utomeuropeiska länder och territorier.

Kommissionen önskar därför med denna grönbok lansera en övergripande och öppen diskussion om de framtida förbindelserna mellan EU och de utomeuropeiska länderna och territorierna, i synnerhet när det gäller de allmänna principer som bör ligga till grund för dessa förbindelser på lång sikt. De frågor som tas upp här rör skälen och målen för solidariteten mellan EU och de utomeuropeiska länderna och territorierna liksom hur den bör vara beskaffad. De mera specifika frågorna om den handelsordning som ska tillämpas på de utomeuropeiska länderna och territorierna och om dessa länders och territoriers särdrag behandlas i kommissionens arbetsdokument som åtföljer grönboken som bilagorna IV och V.

De utmaningar som beskrivs nedan avser inte omfattningen av gemenskapens framtida ekonomiska bistånd till de utomeuropeiska länderna och territorierna eller varifrån detta bistånd ska komma och har därför inte någon inverkan på resultatet av de framtida förhandlingarna om den fleråriga finansieringsramen för perioden 2013–2020 eller budgeteringen av medel från EUF. De handlar inte heller om hur kommissionen ska förvalta gemenskapens ekonomiska bistånd i framtiden, eftersom detta är en fråga som rör kommissionens interna organisation.

---

⁶ Förklaring nr 36 om utomeuropeiska länder och territorier som är bifogad slutakten från den konferens mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar vid vilken Amsterdamfördraget antogs (EGT C 340, 10.11.1997).

3.1. Partnerskap mellan gemenskapen och de utomeuropeiska länderna och territorierna

3.1.1. Konsekvenserna av de särskilda förbindelserna mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och de EU-medlemsstater som de har anknytning till

Även om de utomeuropeiska länderna och territorierna i artikel 182 i EG-fördraget betecknas som icke-europeiska och gemenskapens regelverk inte är tillämpligt på dem vore det inte realistiskt att beteckna dem som blott och bart tredje parter. Även om de utomeuropeiska länderna och territorierna inte utgör en integrerad del av EU, är de en del av eller åtminstone nära förbundna med en EU-medlemsstat, vilket betyder att de inte kan frikopplas från EU och på sätt och vis utgör "en del av EU:s yttersta gränser".

Till att börja med är ett helt avsnitt i EG-fördraget ägnat åt de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med gemenskapen. Där fastställs grunden för att ge dessa länder och territorier en särställning i förhållande till tredjeländer. I den form som EG-fördraget har nu utgör associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen inte en del av gemenskapens utvecklingssamarbete eller gemenskapens yttre åtgärder i allmänhet.

Vidare utgör de utomeuropeiska länderna och territorierna genom sin historia och sina särskilda förbindelser med EU:s medlemsstater en integrerad del av ett samhälle som respekterar de värden på vilka EU är grundat och de principer som följer av medlemsstaternas gemensamma författningstraditioner, såsom respekt för mänsklig värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstatsprincipen och respekt för grundläggande rättigheter. Dessa värden och principer, som EU även stöder gentemot tredjeländer, tillämpas i praktiken i de utomeuropeiska länderna och territorierna.

Dessutom är alla medborgare i de utomeuropeiska länderna och territorierna, till skillnad mot tredjelandsmedborgare, i princip unionsmedborgare i den mening som avses i artikel 17 i EG-fördraget, enligt vilken varje person som är medborgare i en medlemsstat även är unionsmedborgare. Så har närmare bestämt alla grönländska medborgare och alla medborgare i de franska och holländska utomeuropeiska länderna och territorierna automatiskt medborgarskap i den medlemsstat som dessa länder och territorier har anknytning till. Från och med den 21 maj 2002 är medborgarna i alla brittiska utomeuropeiska länder och territorier även brittiska medborgare, men de kan avstå från det medborgarskapet och endast behålla medborgarskapet i de brittiska utomeuropeiska territorierna och är inte skyldiga att inneha ett pass i vilket de uppges vara brittiska medborgare. Som unionsmedborgare har medborgarna i de utomeuropeiska länderna och territorierna i princip också de rättigheter som följer av unionsmedborgarskapet (enligt artiklarna 18–22 i EG-fördraget), såsom rätten att fritt röra sig och uppehålla sig (men inte arbeta) inom medlemsstaternas territorium. Medborgarna i de utomeuropeiska länderna och territorierna kan dessutom få rätt att rösta och delta i val till Europaparlamentet, på villkor som bestäms av de berörda medlemsstaterna i enlighet med gemenskapsrätten. Detta gäller till exempel medborgare i de franska utomeuropeiska länderna och territorierna.

Vad Saint Pierre och Miquelon samt Mayotte beträffar framgår deras särskilda anknytning till EU även av att de använder euron, trots att deras monetära ordning inte är närmare angiven i

EG-fördraget, eftersom de inte utgör en del av gemenskapen⁷. Inga andra utomeuropeiska länder eller territorier använder euron för närvarande, men de franska utomeuropeiska länderna och territorierna i Stillahavsområdet undersöker möjligheten att ersätta sin valuta med euron⁸.

Det kan också noteras att även om de allmänna bestämmelserna i EG-fördraget inte tillämpas på de utomeuropeiska länderna och territorierna, eftersom en uttrycklig hänvisning saknas, täcker Europeiska gemenskapernas domstols behörighet förhandsavgöranden som begärs i enlighet med EG-fördraget av en domstol vars behörighet omfattar ett utomeuropeiskt land eller territorium liksom förfaranden som inleds enligt EG-fördraget av målsägare från ett utomeuropeiskt land eller territorium mot åtgärder som antagits av gemenskapen.

Några utomeuropeiska länder och territorier är på väg mot en allt närmare integration med de medlemsstater som de har anknytning till, och dessa medlemsstater överväger för närvarande att uppmana rådet att ändra fördragen så att dessa territorier kan integreras med gemenskapen som yttersta randområden. Gemenskapen tar emellertid inte ställning till hur de interna förbindelserna mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och de medlemsstater som de har anknytning till kommer att utvecklas eller vilka inbördes skillnader det finns mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna när det gäller det författningsmässiga förhållandet med de närstående medlemsstaterna, i synnerhet tendensen i de flesta av dessa länder och territorier att gå mot ökat oberoende och självständighet. Sådana frågor hör uteslutande till de berörda medlemsstaternas och deras utomeuropeiska länders och territoriers egen behörighet. Det är endast om ett utomeuropeiskt land eller territorium blir helt självständigt som dess medborgare i princip upphör att vara unionsmedborgare och dess nära band med EU genom den närstående medlemsstaten försvinner.

Oaktat utvecklingen i framtiden visar de aspekter som belyses ovan att de utomeuropeiska ländernas och territoriernas ställning i förhållande till gemenskapen skiljer sig från tredjeländernas, även sådana tredjeländer som är associerade med gemenskapen genom särskilda avtal, såsom AVS-staterna och de länder som omfattas av gemenskapens grannskapspolitik. De utomeuropeiska länderna och territorierna utgör dock inte en del av gemenskapen, oavsett frågan om huruvida eller i vilken utsträckning ett visst utomeuropeiskt land eller territorium tillämpar lagstiftningen i den medlemsstat som det har anknytning till.

Frågan är därför var de utomeuropeiska länderna och territorierna ska placeras med avseende på deras förbindelser med gemenskapen, om man beaktar, å ena sidan, att förbindelserna mellan gemenskapen och dess medlemsstater (inbegripet de yttersta randområdena) inte utan vidare kan tillämpas på de utomeuropeiska länderna och territorierna och, å andra sidan, att de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med gemenskapen inte får inverka på det författningsmässiga förhållandet mellan dessa länder och territorier och de medlemsstater som de har anknytning till.

---

⁷ Se rådets beslut 1999/95/EG av den 31 december 1998 om monetära bestämmelser i de franska utomeuropeiska förvaltningsområdena Saint Pierre och Miquelon samt Mayotte (EGT L 30, 4.2.1999, s. 29).

⁸ Frankrike tillkännagav 2003 att en begäran om att få införa euron i de franska utomeuropeiska länderna och territorierna i Stillahavsområdet skulle inges till de europeiska institutionerna endast om alla de tre berörda utomeuropeiska länderna och territorierna går med på att införa euron. Wallis och Futuna förklarade att man skulle rätta sig efter det beslut som fattades av Franska Polynesien och Nya Kaledonien. Franska Polynesiens nationalförsamling antog 2006 en resolution till förmån för införandet av euron, medan Nya Kaledonien ännu inte har fattat något beslut.

Fråga 1: Hur bör solidariteten mellan gemenskapen och de utomeuropeiska länderna och territorierna omsättas i politiska åtgärder, med beaktande av de särskilda förbindelserna mellan dessa länder och territorier och gemenskapen?

3.1.2. En aktuell tolkning av syftet med associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen

Enligt artikel 182 i EG-fördraget är syftet med associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i dessa länder och territorier samt att upprätta nära ekonomiska förbindelser mellan dem och gemenskapen som helhet.

I artikel 1 i det nuvarande ULT-beslutet fastställs att målen för associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen ska förverkligas genom att man inriktar sig på att minska, förebygga och på sikt avskaffa fattigdomen i dessa länder och territorier och på hållbar utveckling (även dess miljöaspekter) samt en gradvis integrering i den regionala ekonomin och i världsekonomin. Den uppmärksamhet som ägnas fattigdomsbekämpning och tillämpningen av utvecklingssamarbetets principer på gemenskapens ekonomiska samarbete med de utomeuropeiska länderna och territorierna leder ofta till att dessa länder och territorier jämföras med AVS-länder, i synnerhet eftersom finansieringsinstrumentet, dvs. EUF, är detsamma.

Den nuvarande inriktningen på fattigdomsbekämpning ses dock allt oftare, såväl av de utomeuropeiska länderna och territorierna som av de medlemsstater som de har anknytning till, som ett hinder för att effektivt komma till rätta med dessa länders och territoriers sårbarhet som små ökonomier. Den främsta orsaken till detta är att gemenskapens utvecklingsfinansieringssamarbete med dem för närvarande är baserat på en uppsättning standarder som liknar dem som tillämpas på utvecklingssamarbetet med AVS-länderna och inte i alla avseenden avspeglar deras egenheter – att de är extremt små, deras institutionella och författningsmässiga situation, deras olika geografiska förhållanden och klimat, deras olika utvecklingsnivå samt den betydelse som läggs vid innovation, entreprenörskap och konkurrenskraft.

Det faktum att de utomeuropeiska länderna och territorierna integreras i gemenskapens utvecklingssamarbete utsätts också allt oftare för kritik från de medlemsstater som saknar utomeuropeiska länder och territorier och från AVS-länderna, något som exempelvis visade sig under förhandlingarna om det interna avtalet för tionde Europeiska utvecklingsfonden. Det främsta skälet till denna kritik är att de utomeuropeiska länderna och territorierna får utvecklingsbistånd från EUF, trots att vissa av dem knappast kan anses vara "utvecklingsländer", inget av dem är klassat som ett låginkomstterritorium⁹ och inget av dem omfattas av AVS-EG-partnerskapsavtalet eller av de bestämmelser i EG-fördraget som rör utvecklingssamarbete. Dessutom är nivån på det bistånd per capita som beviljas de utomeuropeiska länderna och territorierna, och som finansieras från EUF, betydligt högre än det som i genomsnitt beviljas AVS-länderna¹⁰ och inte direkt knutet till dessa länders och territoriers behov, vilket beror på att de utomeuropeiska länderna och territorierna är närmare förbundna med EU än AVS-länderna.

⁹ Enligt kommittén för utvecklingsbistånd vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD/DAC). För ytterligare upplysningar se bilagorna I och II till denna grönbok.

¹⁰ Se fotnot 4 ovan.

Å ena sidan förefaller det verkligen rimligt att utvecklingssamarbetet i första hand kommer de länder till godo som mest behöver det. Å andra sidan är det inte rättvist att endast inrikta sig på per capitainkomsten som en indikator på de utomeuropeiska ländernas och territoriernas behov, eftersom det då inte tas hänsyn till dessa länders och territoriers sårbarhet som små ökonomier, framför allt inte till det faktum att deras ringa storlek och beroende av en mycket smal ekonomisk bas har en starkt negativ inverkan på deras institutionella kapacitet och deras utvecklingspotential. Dessutom bör man komma ihåg att flera av de utomeuropeiska länderna och territorierna i hög grad är beroende av överföringar av ekonomiska medel från de medlemsstater som de har anknytning till, vilket garanterar en relativt hög nivå på sociala och offentliga tjänster men också kan ge upphov till bland annat en mycket stor, dominerande offentlig sektor och en underutvecklad privat sektor.

De utmaningar som hänger samman med de utomeuropeiska ländernas och territoriernas sårbarhet som små ökonomier innebär dock inte nödvändigtvis att en traditionell utvecklingssamarbetsstrategi måste tillämpas. Tvärtom förefaller de utomeuropeiska ländernas och territoriernas hållbara utveckling i dagens globaliserade värld vara mest betjänt av att man ökar deras konkurrenskraft och gradvis integrerar dem i den regionala marknaden och i världsmarknaden, och att hänsyn tas inte bara till de utmaningar som de står inför, såsom höga produktions- och transportkostnader, stordriftsnackdelar och en relativt stor brist på institutionell kapacitet, utan också till deras potential, såsom deras sakkunskap inom vissa områden, befolkningens relativt höga utbildningsnivå jämfört med grannländernas, eller tillgången på vissa naturresurser. Miljöproblemen förtjänar också särskild uppmärksamhet mot bakgrund av att de utomeuropeiska länderna och territorierna är särskilt känsliga för klimatförändringar och av deras potential i fråga om den biologiska mångfalden.

Om hänsyn ska kunna tas till de utomeuropeiska ländernas och territoriernas sårbarhet är det ingen hållbar lösning att endast göra undantag från de nuvarande bestämmelserna och förfarandena i stället för att fastställa en verklig strategi för de utomeuropeiska länderna och territorierna. Att endast göra undantag från gemenskapens utvecklingspolitik skulle undergräva en konsekvent tillämpning av den politik som fastställs i meddelandet om det europeiska samförståndet om utveckling¹¹. Det skulle dessutom gå stick i stäv med de ståndpunkter som flera medlemsstater utan utomeuropeiska länder och territorier har framfört. Det är därför av avgörande betydelse att först och främst ha en diskussion om politiken, inte förfarandena.

Fråga 2: Håller Ni med om att det behövs en ny strategi för de utomeuropeiska länderna och territorierna som skiljer sig från de traditionella utvecklingssamarbetsprinciperna (som grundar sig på fattigdomsbekämpning)? Om så är fallet, vilka åtgärder skulle Ni föreslå för att bättre främja hållbar utveckling i dessa länder och territorier och stärka deras konkurrenskraft och återhämtningsförmåga?

---

¹¹ Gemensam förklaring från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, Europaparlamentet och kommissionen om Europeiska unionens utvecklingspolitik: "Europeiskt samförstånd" (EUT C 46, 24.2.2006, s. 1).

3.1.3. Ömsesidiga intressen

De utomeuropeiska länderna och territorierna är belägna i mer eller mindre avlägsna geografiska områden över hela världen. Trots att de är belägna utanför EU:s yttre gränser framhåller både de utomeuropeiska länderna och territorierna själva och de medlemsstater som de har anknytning till ofta deras strategiska betydelse som ”Europas yttersta gränser” eller ”EU:s utposter”, just för att de är en del av eller åtminstone nära förbundna med en EU-medlemsstat. Detta ger upphov till två frågeställningar. Vilken faktisk strategisk betydelse har de utomeuropeiska länderna och territorierna för EU som helhet? Och vilken typ av skyldigheter bör detta medföra för de utomeuropeiska länderna och territorierna när det gäller den roll som de skulle kunna spela i de egna regionerna?

I områdena i Västindien, Stilla havet och Indiska oceanen är de utomeuropeiska länderna och territorierna grannar med AVS-stater. I likhet med de franska yttersta randområdena i Västindien och Indiska oceanen besitter några av dessa utomeuropeiska länder och territorier en sakkunskap som inte alltid står till buds i deras grannländer och med fördel skulle kunna delas med dessa länder. På samma sätt skulle de utomeuropeiska länderna och territorierna även aktivt kunna bidra till att främja de ”europeiska” värderingar som de delar inom ett så stort geografiskt område som möjligt i de egna regionerna.

Tanken har förts fram att hjälpa till med inrättandet av erfarenhets- och sakkunskapscentrum i dessa utomeuropeiska länder och territorier och på så sätt underlätta deras roll att fungera som brohuvuden mellan EU och de egna regionerna. Det skulle exempelvis kunna röra sig om genomförandet och främjandet av höga standarder på miljöområdet, rättsstatsprincipen, gott styre, respekt för de mänskliga rättigheterna inbegripet minoriteters rättigheter, främjandet av goda grannförbindelser eller principerna om marknadsekonomi, innovation och hållbar utveckling.

Av betydelse är också den ekologiska rikedomen och de olika klimatförhållandena i de utomeuropeiska länderna och territorierna som skulle kunna erbjuda en stor forskningspotential. Detta är redan fallet i några utomeuropeiska länder och territorier, såsom Franska Polynesien, där vetenskapliga projekt om biologisk mångfald håller på genomföras med forskningsinstitut från Frankrike och Förenta staterna. När det gäller Grönland kan utvinningen av kolväten och andra mineraler och möjligheten till nya sjövägar över Nordpolen medföra nya möjligheter.

Det nuvarande partnerskapet mellan gemenskapen och de utomeuropeiska länderna och territorierna kan dock knappast anses vara grundat på gemensamma intressen. I själva verket begränsas de utomeuropeiska ländernas och territoriernas nuvarande ansvar till att vara mottagare av bistånd och förmånstagare av en icke-ömsesidig förmånshandelsordning. Partnerskapet mellan Europeiska gemenskapen och Grönland¹² kan i vissa avseenden anses vara ett undantag, även om Grönlands nuvarande ansvar inom andra områden än fisket fortfarande är obetydligt (undantaget den politiska dialogen om programmet för Grönlands hållbara utveckling).

Inom ramen för det nuvarande partnerskapet är de utomeuropeiska ländernas och territoriernas ansvar fortfarande ganska begränsat. Så anges t.ex. i ULT-beslutet att målen för

---

¹² Se rådets beslut 2006/526/EG av den 17 juli 2006 om förbindelserna mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Grönland och Konungariket Danmark, å andra sidan (EUT L 208, 29.7.2006, s. 28).

associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen ska förverkligas genom att man inriktar sig på bl.a. dessa länders och territoriers gradvisa integrering i den regionala ekonomin och i världsekonomin. I detta avseende uppmuntras i beslutet också till regionalt samarbete mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna själva och mellan dessa och AVS-länderna, liksom till solidaritet och integration och till införandet av mer balanserade ekonomiska och sociala förbindelser mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna, AVS-länderna, medlemsstaterna och andra delar av världen. Samtidigt har de utomeuropeiska länderna och territorierna många gånger hävdad att de skulle kunna fungera som brohuvuden mellan EU och sina respektive regioner i konkurrenshänseende, något som kommissionen har välkomnat. Detta skulle förutsätta ökat samarbete inom respektive regioner och med EU, effektiv överföring av know-how och genomförandet av högkvalitativa standarder. Även om beslutet innehåller bestämmelser som ger möjlighet till och ställer krav på regionalt samarbete mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och deras grannar (oavsett om det rör sig om gemenskapens yttersta randområden, AVS-stater eller andra tredjeländer) förutses inte några faktiska stimulansåtgärder eller skyldigheter att göra detta, och resultaten har hittills varit ganska begränsade trots de resurser som ställts till de berörda parternas förfogande.

Ett annat exempel på begränsat ansvar inom ramen för den nuvarande associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen rör dessa länders och territoriers miljöarv. Förutom den betydelse som miljöns hållbarhet har för de utomeuropeiska ländernas och territoriernas eget välbefinnande är det av utomordentlig betydelse både för gemenskapen och världen i övrigt att den biologiska mångfalden i dessa länder och territorier bevaras på grund av dess betydelse för internationell forskning, hållbar utvinning av naturresurser och kampen mot klimatförändringen. Det nuvarande ULT-beslutet ålägger emellertid inte de utomeuropeiska länderna och territorierna någon egentligen skyldighet att skydda och bevara miljön enligt gemenskapens standarder, sörja för att fisket sker lagenligt, reglera utsläpp, bygga upp beredskapen för nödsituationer i samband med utnyttjandet av nya affärsmöjligheter eller att genomföra ett vetenskapligt samarbete med europeiska forskningsinstitut och forskningsteam från andra medlemsstater än de som de utomeuropeiska länderna och territorierna har anknytning till. Flera utomeuropeiska länder och territorier har exemplariska miljöstandarder som motsvarar gemenskapens standarder, men detta kan inte sägas vara allmän praxis i alla dessa länder och territorier, som ofta utnyttjar ekosystemen på ett ohållbart sätt.

Kännetecknande för alla utomeuropeiska länder och territorier är en biologisk mångfald som är mycket rikare än på Europas fastland som helhet. Dessa isolerade öländer och territorier är gynnade i fråga om utvecklingen av endemiska arter, såväl djurarter och växtarter som landlevande arter och havsarter. Så t.ex. har Nya Kaledonien mer än 2 000 endemiska plantor och mer än 1 600 fiskarter. 200 korallarter har identifierats på Mayotte. De utomeuropeiska länderna och territorierna är också viktiga platser för migrerande arter. En mycket stor andel av de svartbrynade albatrosserna häckar på Falklandsöarna, i Sydgeorgien och på ögrupperna Crozet och Kerguelen (som är en del av de franska territorierna i södra Indiska oceanen och Antarktis). Grönland hyser 25 arter av marina däggdjur, och knölvalar migrerar till Franska Polynesien för att fortplanta sig. De utomeuropeiska länderna och territorierna är således av mycket stor betydelse för den biologiska mångfalden i världen. Den hållbara användningen och skyddet av denna biologiska mångfald skulle gynnas av att den vetenskapliga dokumenteringen och tillgången till forskningsresultat förbättrades. Kommissionen anser att de utomeuropeiska ländernas och territoriernas biologiska mångfald och övriga naturtillgångar bör utgöra grunden för ett ökat samarbete på forskningsområdet och för bevarandet av dessa resurser.

De utomeuropeiska ländernas och territoriernas potential i fråga om biologisk mångfald har redan erkänts internationellt genom att vetenskapliga projekt har utvecklats i syfte att öka förståelsen för ekosystemen, hur de samverkar och deras betydelse för miljöbalansen i hela världen. Dessa forskningsprojekt har också till syfte att finna lösningar för att bevara denna potential som i hög grad hotas genom exempelvis införandet av icke-endemiska arter som förstör befintliga livsmiljöer eller tränger undan endemisk vegetation (såsom getter i Bonaire och Curaçao, miconia i Franska Polynesien och Nya Kaledonien) eller genom klimatförändringens negativa inverkan på koraller. Förlusten av biologisk mångfald blir alltmer en källa till oro inom det internationella samfundet. I sitt meddelande av den 22 maj 2006 *Att stoppa förlusten av biologisk mångfald till 2010 – och därefter: Att upprätthålla ekosystemtjänster för mänskligt välbefinnande* betonade Europeiska kommissionen att ”effektiva insatser i medlemsstaternas utomeuropeiska länder och territorier med en rik biologisk mångfald är avgörande för EU:s trovärdighet på den internationella arenan”.

Kommissionen är också angelägen om att utveckla ett aktivare partnerskap med de utomeuropeiska länderna och territorierna i fråga om samarbete på andra områden, såsom ekonomisk politik, företagsamhet, sysselsättning och socialpolitik, handel och investeringar, infrastruktur (bl.a. systemet Galileo, eftersom de utomeuropeiska länderna och territorierna är möjliga eller säkra kandidater för utveckling av markbunden infrastruktur), forskning, havsfrågor och havsförvaltning, energiförsörjning, effektivt energiutnyttjande och förnybara energikällor, gott styre (bl.a. på skatteområdet, det finansiella området och det rättsliga området), utveckling av det civila samhället, kulturutbyte, medierna, utbildning, migration, bekämpning av organiserad brottslighet, människohandel, terrorism, penningtvätt, skattebedrägeri, skatteflykt, narkotika, illegalt, icke-rapporterat och oreglerat fiske samt administrativt samarbete, polissamarbete och straffrättsligt samarbete. Vidare kan samarbete när det gäller sjö- och luftfartstransporter – inbegripet det gemensamma luftfartsområdet – i hög grad bidra till de utomeuropeiska ländernas och territoriernas integrering i sina respektive regioner och till närmare förbindelser med gemenskapen.

Möjligheterna att agera i ett givet utomeuropeiskt lands eller territoriums intresse och i EU:s intresse (liksom i angränsande utvecklingsländers intresse) är i alla händelser beroende av det berörda landets eller territoriets möjligheter och vilja att utveckla och dela med sig av vissa tillgångar, av dessa tillgångars intresse för EU, angränsande länder och andra eventuella parter, samt av EU:s beredvillighet att samarbeta mera aktivt med det utomeuropeiska landet eller territoriet på det berörda området. I detta avseende är det av avgörande betydelse att hänsyn tas till de utomeuropeiska ländernas och territoriernas enorma biologiska mångfald och i synnerhet till situationen i de länder och territorier som är extremt isolerade av geografiska eller politiska skäl eller av andra skäl. En annan viktig utmaning är också den roll och det inflytande som utövas av vissa länder i de regioner där de utomeuropeiska länderna och territorierna är belägna – såsom Förenta staterna, Brasilien och Venezuela i det västindiska området, eller Förenta staterna, Japan, Kina, Australien och Nya Zeeland i Stillahavsområdet.

År 2003 framförde de utomeuropeiska länderna och territorierna och de medlemsstater som de har anknytning till att ett riktigt partnerskap borde åtföljas av att det ingås ett avtal (vid behov kompletterat med protokoll för enskilda länder och territorier) i stället för ett rådsbeslut. Något sådant övervägs dock inte i den här grönboken, eftersom artikel 187 i EG-fördraget uttryckligen fastställer att de närmare riktlinjerna för och förfarandet vid de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med gemenskapen ska fastställas av rådet.

Fråga 3: Hur skulle man kunna förfara för att åstadkomma ett mera aktivt och ömsesidigt partnerskap mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och EU som är i båda parter intresse? Vilket ansvar bör detta leda till för de utomeuropeiska länderna och territorierna och de medlemsstater som de har anknytning till (inom ramen för de begränsningar som deras konstitutionella befogenheter medför)?

Fråga 4: Vilka är enligt Er de viktigaste områdena av ömsesidigt intresse för samarbetet mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och EU?

Fråga 5: Vilka fördelar skulle de utomeuropeiska länderna och territorierna kunna få av ett ökat regionalt samarbete och integration? Hur skulle överföring av know-how och kunskaper mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och deras grannar kunna uppmuntras?

Fråga 6: Är det enligt Er möjligt att stärka den politiska dialogen mellan EU, ett utomeuropeiskt land eller territorium och den medlemsstat som det har anknytning till, framför allt i situationer där EU:s och det berörda utomeuropeiska landets eller territoriets intressen går isär?

3.2. Handelsordningen mellan gemenskapen och de utomeuropeiska länderna och territorierna

Det är inte möjligt att göra en översyn av den nuvarande handelsordningen mellan gemenskapen och de utomeuropeiska länderna och territorierna utan att ta hänsyn till de förändringar som sker i världen i övrigt, eftersom de ju har en inverkan på gemenskapen och de utomeuropeiska länderna och territorierna själva och på deras viktigaste handelspartner, framför allt deras grannar bland AVS-staterna. Gemenskapen har i många år konsekvent stött regional ekonomisk integration som en prioritet för AVS-staterna, eftersom en integration, regionalt och inom multilaterala handelssystem, erbjuder nya handelsmöjligheter som kan leda till ekonomisk tillväxt och därmed en väg ut ur fattigdomen för dessa länder. Detta är också den logiska grunden bakom utvecklingssamarbetsprinciperna i de avtal om ekonomiskt samarbete som förhandlats fram med AVS-staterna.

Det är också ett faktum att de fördelar som de utomeuropeiska länderna och territorierna teoretiskt sett får genom den nuvarande handelsordningen mellan dem och gemenskapen, i form av tillträde till gemenskapens marknad på fördelaktiga villkor, är på väg att urholkas till följd av den gradvisa liberaliseringen av handeln, globalt och regionalt. Detta är en oundviklig process som de utomeuropeiska länderna och territorierna måste vara beredda på, i synnerhet eftersom de redan omfattas av den mest generösa tullordning som gemenskapen någonsin beviljat och som inte ger något egentligt utrymme för en förbättring av deras förmånstillträde till EU-marknaden.

När det gäller detta har kommissionen ända sedan 2003 uppmanat både de utomeuropeiska länder och territorier som är belägna inom ett AVS-område och de medlemsstater som de har anknytning till att undersöka var de står i frågan om en regional ekonomisk integration med de angränsande AVS-länderna och vad de eventuellt riskerar att förlora respektive har att vinna på en sådan regional ekonomisk integration. Detta är särskilt viktigt när det gäller ursprungsreglerna och närmare bestämt den ursprungskumulation som tillämpas mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och AVS-staterna.

En modernisering av ursprungsreglerna (i första hand för fiskeriprodukter), skraddarsydd efter det berörda utomeuropeiska landets eller territoriets specifika situation, eller en ökad förmåga hos det berörda utomeuropeiska landet eller territoriet att uppfylla kraven vid import av varor till gemenskapen, t.ex. på det sanitära och det fytosanitära området (som även är ett viktigt inslag i de europeiska partnerskapsavtalen), skulle kunna bidra till att maximera de fördelar som de utomeuropeiska länderna och territorierna får genom handelsordningen med EG, trots det minskande teoretiska värdet av tullförmånerna. På samma sätt borde det nuvarande omlastningsförfarandet bli föremål för en kritisk bedömning.

Med hänvisning till kommissionens arbetsdokument som åtföljer grönboken som bilaga IV skulle kommissionen vilja veta Er ståndpunkt i följande frågor:

Fråga 7.1: *Vilka fördelar anser Ni att de utomeuropeiska länderna och territorierna skulle få av en ökad regional ekonomisk integration för att bemöta globaliseringen och urholkningen av de handelsförmåner som de får av gemenskapen?*

Fråga 7.2: *Hur skulle de utomeuropeiska länderna och territorierna kunna engagera sig ytterligare i den regionala handeln och hur skulle gemenskapen kunna underlätta detta?*

Fråga 8.1: *Vilket mervärde anser Ni att de utomeuropeiska länderna och territorierna skulle få av en ursprungskumulation med AVS-staterna?*

Fråga 8.2: *Vilka utomeuropeiska länder och territorier använder kumulation med AVS-staterna och hur ofta? Innebär det att råmaterial hämtas från AVS-staterna och sedan omarbetas på platsen i de utomeuropeiska länderna och territorierna?*

Fråga 8.3: *Hur kan moderniseringen av ursprungsreglerna anpassas till den specifika situationen i de utomeuropeiska länderna och territorierna?*

Fråga 9.1: *Vilket är enligt Er mervärdet av ett samarbete med de utomeuropeiska länderna och territorierna på handelsrelaterade områden för att bemöta globaliseringen och urholkningen av de handelsförmåner som de får av gemenskapen?*

Fråga 9.2: *Hur kan associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen mera aktivt bidra till att situationen i dessa länder och territorier förbättras?*

Fråga 10.1: *Vilket är enligt Er det egentliga mervärdet av det omlastningsförfarandet enligt det nuvarande ULT-beslutet?*

Fråga 10.2: *Hur skulle associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen kunna anpassas för att bättre främja utvecklingen av transportinfrastruktur (luftfarts-, väg- och hamninfrastruktur)?*

Fråga 10.3: *Har Ni några förslag på hur en välutvecklad men underutnyttjad hamninfrastruktur i ett utomeuropeiskt land eller territorium skulle kunna bli mera konkurrenskraftig?*

3.3. De utomeuropeiska ländernas och territoriernas särdrag

Den 2 oktober 1997 framfördes på den konferens mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar vid vilken Amsterdamfördraget antogs en förklaring om de utomeuropeiska

länderna och territorierna i vilken rådet uppmanades att göra en översyn av associeringsordningen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen i syfte att, bland annat, i större utsträckning beakta de enskilda utomeuropeiska ländernas och territoriernas olikheter och särdrag¹³. Som en följd av detta infördes genom ULT-beslutet från 2001 flera nyheter. Fram till och med åttonde EUF fördelades det programplanerade biståndet gruppvis mellan de franska, holländska och brittiska utomeuropeiska länderna och territorierna, medan de berörda medlemsstaterna hade till uppgift att fördela medlen mellan de egna utomeuropeiska länderna och territorierna. Genom ULT-beslutet från 2001 infördes möjligheten att ge ekonomiskt bistånd från gemenskapen direkt till enskilda utomeuropeiska länder och territorier och att tillämpa subsidiaritetsprincipen oftare vid förvaltningen av finansieringsinstrumentet. ULT-beslutet innehöll också bestämmelser om behoven i de mest isolerade och minst utvecklade utomeuropeiska länderna och territorierna. Mot bakgrund av den erfarenhet som vunnits sedan dess är det emellertid nu nödvändigt att göra en kritisk bedömning av flera andra utmaningar som rör de utomeuropeiska ländernas och territoriernas sårbarhet och olikheter. Denna bedömning får dock inte påverka de frågeställningar som framförs ovan.

Med hänvisning till kommissionens arbetsdokument som åtföljer grönboken som bilaga V skulle kommissionen vilja veta Er ståndpunkt i följande frågor:

Fråga 11: Vilka beröringspunkter bör det finnas mellan gemenskapens främjande av hållbar utveckling i de utomeuropeiska länderna och territorierna och dessa länders och territoriernas sårbarhet som små ökonomier?

Fråga 12: Hur ser Ni på möjligheten att inrätta ett index för att mäta de utomeuropeiska ländernas och territoriernas relativa sårbarhet i syfte att jämföra inte bara dessa länder och territorier med varandra, utan även göra en jämförelse med andra länder och territorier? Om ett sådant index inrättades, vilka kriterier anser Ni borde användas?

Fråga 13: Mot bakgrund av risken för naturkatastrofer i många utomeuropeiska länder och territorier, hur skulle en minskning av katastrofrisken kunna inkluderas i framtida förbindelser mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen?

Fråga 14: På vilket sätt skulle associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna kunna anpassas så att större hänsyn tas till dessa länders och territoriernas olikheter utan att den administrativa bördan ökar för dem och kommissionen?

4. SLUTSATSER

I EG-fördraget anges att syftet med associeringen av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska gemenskapen ska vara att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i dessa länder och territorier samt att upprätta nära ekonomiska förbindelser mellan dem och gemenskapen som helhet. Vidare fastställs i fördraget de handelsrelaterade målen och grundläggande principerna för denna associering. Inom ramen för EG-fördraget finns det emellertid ett mycket stort handlingsutrymme för en modernisering av

¹³ Förklaring nr 36 om utomeuropeiska länder och territorier som är bifogad slutakten från den konferens mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar vid vilken Amsterdamfördraget antogs (EGT C 340, 10.11.1997).

förbindelserna mellan EU och de utomeuropeiska länderna och territorierna i syfte att anpassa dem till verkligheten ute på fältet, till de utomeuropeiska ländernas och territoriernas specifika situation som små ökonomier spridda över hela världen och de möjligheter som de erbjuder samt till det internationella sammanhanget och den regionala verkligheten i stort, samtidigt som full hänsyn tas till dessa länders och territoriers unika ställning i förhållande till gemenskapen.

Syftet med den här grönboken är att ge upphov till en diskussion hos den breda allmänheten om ett antal viktiga frågor som rör en eventuell genomgripande modernisering av associeringen mellan de utomeuropeiska länderna och territorierna och Europeiska gemenskapen, så att kommissionen på bästa möjliga grunder kan fastställa en ny långsiktig strategi för de utomeuropeiska ländernas och territoriernas associering med gemenskapen. Denna associering kommer helt eller delvis att ersätta den nuvarande ordningen när det gällande ULT-beslutet löper ut den 31 december 2013, om inte annat följer av en eventuell översyn av beslutet före utgången av 2011, i enlighet med artikel 62 i beslutet.

Perioden för offentligt samråd kommer att inledas den 1 juli 2008 och avslutas den 17 oktober 2008.

Europeiska kommissionen uppmanar Er att översända Ert bidrag med hjälp av det elektroniska formulär som återfinns på följande adress:

http://europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm

Mottagna bidrag kommer att analyseras noggrant av kommissionen i syfte att förbereda en ny politik gentemot de utomeuropeiska länderna och territorierna. Närmare bestämt kommer bidragen att undersökas i syfte att fastställa huruvida de framförda synpunkterna kan tas med i framtida förslag till en strategi för dessa länder och territorier, och i så fall i vilken utsträckning. Mottagna bidrag kommer att offentliggöras på Internet tillsammans med bidragsgivarens identitet, såvida inte bidragsgivaren motsätter sig att personuppgifter om honom eller henne offentliggörs med motiveringen att detta skulle skada hans eller hennes legitima intressen. I så fall kan bidraget komma att offentliggöras anonymt. I annat fall kommer anonyma bidrag inte att offentliggöras och deras innehåll kommer i princip inte heller att tas i beaktande. Organisationer uppmanas att ge sig till känna. Kommissionen kommer att bekräfta mottagandet av mottagna bidrag men kommer inte nödvändigtvis att lämna ett individuellt svar med avseende på innehållet.

För att ge parter som svarar och allmänheten i stort lämplig återkoppling kommer kommissionen i motiveringar till lagstiftningsförslag eller i meddelanden från kommissionen om förbindelserna mellan EU och de utomeuropeiska länderna och territorierna att redogöra för resultaten av samrådet och förklara på vilket sätt hänsyn har tagits till resultaten av samrådet.

Ni uppmanas att använda det elektroniska svarsformuläret som kommer att underlätta behandlingen av Era synpunkter under samrådet.

Ni kan också skicka in ett skriftligt bidrag till följande adress:

Green Paper on the future relations between the EU and the OCTs

European Commission

Directorate-General Development and Relations with African, Caribbean and Pacific States

DG DEV/D/1

SC-15 07/130

B-1049 Brussels

För eventuella ytterligare frågor kan Ni skicka ett e-brev till följande adress: DEV-DIR-D@ec.europa.eu